

Tudi če je Urban kaj zadel na loteriji, ni tega nikoli vedel; listkov ni nikomur pokazal, sam pa menda še številki ni poznal. Veselilo ga je samo, da je stavil, da je imel »trošt«. Še slabše je bilo z njim, ko se je po vojni začela loterija s srečkami. Urban je srečke kupil, potem pa jih nosil kazat tistim, ki so jih prodajali, rekoč: No, sedaj pa pogledjte, če

sem kaj zadel. Seveda je veliko vprašanje, ali so bili tisti ljudje pošteni.

Tako je delal vse življenje; za prazen nič je zapravil podedovano premoženje; živel je skromno, pijanec ni bil, samo tobak je rad žvečil; bil je večkrat lačen kot sit; zaradi loterijske strasti je umrl kot berač.

Antonija Sifrer

ANEKDOTE IZ POD BLEGOSA

V romantičnih krajih pod Blegošem, kjer se je razcvetelo »Cvetje v jeseni« izpod peresa pisatelja Ivana Tavčarja, so ohranjeni spomini na nekatere ljudske originale in njihove duhovite dogodivščine ter bistroumnosti. Nekaj zanimivosti o njih sem zapisala po spominu iz mladosti, ko jih je pripovedoval moj oče Janez Gantar-Posečnik, ki je bil sam originalen možak. Bil je nekaj vaški veljak, zdravil je živino, opravljal mesarska dela, ruval vaščanom bolne zobe. Bil zelo načitan, ljubezen do knjig je dobil od svoje matere, ki je že pred več kot sto leti veliko brala. Njen oče, moj praded, je bil študiran, a je moral študije opustiti in prevzeti domačijo, ker je njegov brat padel v boju zoper Napoleonovo vojsko.

Najprej omenim iz Tavčarjevih povesti znanega »Karlovskega Anžona«. Anžon je bil pravi čudak, zelo redkobeseden in odrezav v odgovorih. Ni se oženil, živel je sam v napol podrti bajti v Karlovcu. Ko je šel nekoč mimo Posečnikovih, kjer so krovci popravljali streho, ga vpraša eden od njih: »Ja, Anžon, kdaj boš bruhnil v Poljane za oklice?« On se odreže: »Kaj me to vprašujete, raje vprašajte kaj potrebnega.« Rečejo mu: »Kdaj boš pa streho prekril, ko ti teče skoznjo? To je pa ja potrebno.« Ker tudi tega ni rad slišal, jo je ubral proti Karlovcu in se niti ni ozrl.

Nekoč je imel zanimiv razgovor s Posečnikovo materjo. Reče mu mati: »Anžon, to ni prav, ko ne greš vsako nedeljo k maši v Poljane.« Anžon je bil bolj po svoje usmerjen in se ni ravnal po drugih. Odgovori ji: »Jaz že sam vem, kaj je treba, bom že šel v Loko h kapucinarjem pa se bom nabral maš za vse leto.« Nato mati: To ni prav. Moraš iti vsak teden, drugače ni prav.« Anžon pa nazaj: »Kaj, a to je pa prav, ko spomladi narediš butaric, da jih imaš potem za

kurjavo vse leto?« Pa jo je premodril, ni kaj reči.

Pri Klemenu v Jazbinah so bili zelo redkobesedni in varčni. Oče in sin sta imela skupaj en sam »zakmašni« klobuk. Ob nedeljah je šel oče s klobukom k prvi maši v Poljane. Ko se je vračal in sta se srečala s sinom nekje pred Volčo, je oče brez besede posadil klobuk sinu na glavo. Nato sta šla brez besed vsak na svojo stran, oče domov, sin pa s klobukom v Poljane.

Zanimiva je bila tista gospodinja iz Zakobiljeka, ki je vedno vlekla svojo fajfico, tudi pri delu. Nekoč jo je izgubila, ko je kuhala kosilo. Pri južini jo je nato eden od delavcev dobil v skledi žgancev. Ker potem nobeden ni hotel več jesti, je rekla gospodinja: »Prej ste jedli, ko je bila fajfica v skledi, zdaj pa ne, ko je ni notri. Jo bom pa nazaj dala.«

Marsikje so imeli grdo navado, da so domači posebej jedli, seveda boljše kot posli in »tabrhari«. Zgodilo se je nekje, da je s posli jedel tudi neki berač. Ko pride po kosilu gospodar, da jim odkaže delo, ga vpraša berač, ki je imel precej dolg jezik: »Povej no, v katerem mlinu delajo tako dober ješprenj, da ga še jaz kupim, ker ima tako dober okus, kot da se je meso kuhalo v njem, čeprav mesa ni bilo.« Menda ni utegnil čakati na odgovor, ampak jo je hitro pobral, sicer bi jo skupil.

Kako se znajdejo hribovci, vidimo iz naslednjega dogodka. Je šel neki Podblegošar v sosedno vas po mlade prašičke. Ker je bil skop, ni vzel s seboj vreče, češ jo bom že tam dobil. Vreče pa le ni dobil, ker še lanske ni vrnil. Kaj zdaj? Hitro stopi za vogal in se vrne z zavitimi spodnjicami, jih raztegne, spodaj zaveže ter da v vsako hlačnico po enega prašička, ju vrže čez ramo in se odpravi domov.

Julka Fortuna